

W jakim terminie osoba skierowana na badanie lekarskie lub badanie psychologiczne jest zobowiązana do poddania się badaniu i przedłożenia staroście odpowiedniego orzeczenia?

Obecnie obowiązujące przepisy nie określają tego terminu, a także nie dają podstaw do jego określenia poprzez decyzję administracyjną.

Uzasadnienie: Art. 99 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 roku o kierujących pojazdami określa przesłanki skierowania kierowcy lub osoby posiadającej pozwolenie na kierowanie tramwajem na badanie lekarskie lub badanie psychologiczne. Decyzja wydana na tej podstawie nakłada na kierowcę obowiązek poddania się badaniu; wobec braku podstawy prawnej nie może jednak określać terminu poddania się badaniu.

Termin ten został określony w art. 101 ust. 2 ustawy, zgodnie z którym osoba skierowana na badanie jest obowiązana do poddania się badaniu w terminie miesiąca od dnia doręczenia decyzji o skierowaniu (pkt 1) i przedstawienia staroście odpowiedniego orzeczenia lekarskiego lub orzeczenia psychologicznego w terminie 3 miesięcy od dnia doręczenia decyzji o skierowaniu (pkt 2). Przepis ten jednak zgodnie z art. 139 pkt 3 ustawy wchodzi w życie dopiero z dniem 4 stycznia 2016 roku. Jest to błąd legislacyjny będący konsekwencją naruszenia Zasad Techniki Legislacyjnej przy redagowaniu projektu ustawy o kierujących pojazdami. Przepis dotyczący terminu poddania się badaniom lekarskim znalazł się bowiem – wbrew owym Zasadom – w bloku przepisów dotyczących kursów reedukacyjnych (art. 100 i art. 101 ust. 1). W efekcie termin jego wejścia w życie został przypadkowo odroczony przy okazji odsunięcia terminu wejścia w życie przepisów dotyczących kursów reedukacyjnych.

Warto podkreślić, że stan taki stanowi istotne utrudnienie – zwłaszcza w odniesieniu do konsekwencji niepoddania się badaniu. Art. 102 ust. 1 pkt 3 ustawy przewiduje bowiem, że starosta wydaje decyzję administracyjną o zatrzymaniu prawa jazdy lub pozwolenia na kierowanie tramwajem jeżeli osoba posiadająca prawo jazdy lub pozwolenie na kierowanie tramwajem nie przedstawiła w wymaganym terminie orzeczenia odpowiednio o istnieniu lub braku przeciwwskazań zdrowotnych lub psychologicznych do kierowania pojazdem. Hipoteza tego przepisu odwołuje się zatem do „wymaganego terminu badania”, który to termin określony w żaden sposób nie jest. Jest to sytuacja istotnie różna od istniejącej w poprzednim stanie prawnym. Prawo o ruchu drogowym w swoim nieobowiązującym już art. 140 ust. 1 pkt 4 lit. b i c przewidywało bowiem cofnięcie uprawnienia do kierowania pojazdem silnikowym w przypadku „niepoddania się badaniu lekarskiemu/psychologicznemu”. W oparciu o ten przepis orzecznictwo sformowało tezę, że wobec braku ustawowego określenia daty przeprowadzenia badań lekarskich, a tym samym nie sprecyzowania, po jakim czasie od skierowania na badania lekarskie starosta może zastosować sankcję cofnięcia uprawnień do kierowania pojazdami, starosta jest zobowiązany każdorazowo ocenić kiedy w okolicznościach konkretnej sprawy można mówić o niewykonaniu przedmiotowego obowiązku, a w konsekwencji kiedy zostaną spełnione przesłanki do wydania decyzji (por. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi z dnia 10 listopada 2010 roku, sygn. III SA/Łd 335/10). Ta linia orzecznicza jest jednak nieaktualna wobec faktu, że obecnie sankcji podlega nie tyle „niepoddanie się badaniu”, lecz „niepoddanie się badaniu w wyznaczonym terminie”.